

Høringsuttalelse fra Nasjonalt råd for lærerutdanning – forslag til forskrifter til ny barnehagelov

Nasjonalt råd for lærerutdanning har utarbeidet høringsuttalelsen på vegne av Universitets- og høskolerådet. Innledningsvis vil vi uttrykke tilfredshet med at det ble lovfestet at det fortsatt skal være utdanningskrav til styrer og pedagogisk leder. Vi er også tilfreds med at det fortsatt skal være en norm for antall barn per pedagogisk leder. Dette var to av våre viktigste punkter i høringsuttalelsen til den nye barnehageloven.

Vi vil i denne høringsuttalelsen fokusere på de punktene som er viktige for våre medlemsinstitusjoner, de høyere offentlige utdanningsinstitusjonene, som blant annet utdanner førskolelærere.

Vi kommenterer forslag til forskrifter fortløpende, i den rekkefølge de er presentert i høringsnotatet:

Forslag til forskrift om norm for pedagogisk bemanning

Departementet foreslår at dagens pedagognorm videreføres: Det skal være én pedagogisk leder per 14-18 barn når barna er over tre år, og én pedagogisk leder per 7-9 barn når barna er under tre år. Høringsinstansene bes særskilt om å vurdere om disse forholdstallene er hensiktsmessige, eller om det bør være andre antall barn per pedagogisk leder.

Nasjonalt råd for lærerutdanning (NRLU) skrev følgende i sin høringsuttalelse til den nye barnehageloven: "NRLU mener at vi alle må forsikre oss om at barn skal få et best mulig barnehagetilbud. Vi mener derfor som et minimum at normen bør opprettholdes slik den er i dag. Dersom normen skal endres, så bør den gjøres strengere, ikke åpne for muligheten for at det skal være enda flere barn per ansatt." Vi er derfor tilfreds med at dagens pedagognorm foreslås videreført.

Fylkesmannens mulighet til å innvilge både midlertidige og varige dispensasjoner: Dette ble etablert for å gi barnehageeier mulighet for å vurdere hvordan barnehagens førskolelærere kan nyttes til beste for alle barna i barnehagen når eier ikke greier å skaffe et tilstrekkelig antall førskolelærere. Beregninger viser at det vil bli et overskudd av førskolelærere om få år. Vi støtter departementet i at denne dispensasjonsadgangen kun skal benyttes unntaksvis og at dispensasjoner skal gis ut fra en konkret vurdering av de faktiske forhold. Forslaget om å øke den midlertidige dispensasjonen fra ett til to år når særlige hensyn tilsier det, mener vi er fornuftig. Vi mener at i disse tilfellene bør eieren også fremlegge en plan som synliggjør at det neppe blir nødvendig å be om ytterligere forlengelse av dispensasjonen.

Ut over dette har vi ingen kommentarer til forskrift om norm for pedagogisk bemanning.

Forslag til forskrift om midlertidige og varige dispensasjoner og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder

Det foreslås å forenkle og harmonisere dispensasjonsreglene fra utdanningskravet. Departementet legger til grunn at den enkelte kommune vil ha den lokalkunnskapen som trengs for å vurdere om dispensasjonen bør gis for ett eller to år av gangen og legger derfor opp til at forskriften åpner for at dispensasjon kan gis for to år av gangen. NRLU har ikke sterke motforestillinger til dette, så lenge det er gjort aktiv innsats for å skaffe kvalifiserte søkere. Hvis ikke vil en kunne risikere at det er de økonomiske, og ikke de kompetansemessige hensynene som veier tyngst.

Nasjonalt råd for lærerutdanning er i tvil om det i det hele tatt bør åpnes for å innvilge varig dispensasjon fra utdanningskrav for styrer og pedagogiske leder. Vi viser her til vår høringsuttalelse til ny barnehagelov der vi mente at det må lovfestes at styrer og pedagogisk leder skal være førskolelærerutdannet, og vil gjenta at behovet for faglig kompetanse i barnehagene ikke må undervurderes. Departementet foreslår at varig dispensasjon kan vurderes for de som har vært ansatt i stillingen som styrer eller pedagogisk leder i tre år. NRLU mener at dersom slik dispensasjon i det hele tatt skal gis, så bør denne tilsetningsperioden økes til fem år. Vi mener også at det bør stilles krav om, og gis mulighet for relevant etterutdanning ved slike dispensasjoner.

Ut over dette har vi ingen kommentarer til forslag til forskrift om midlertidige og varige dispensasjoner fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder.

Forslag til forskrift saksbehandlingsregler for opptak i barnehage

Vi ser det ikke som naturlig at Nasjonalt råd for lærerutdanning uttaler seg om forslaget til denne forskriften.

Forslag til forskrift om familiebarnehager

Nasjonalt råd for lærerutdanning ser det som positivt at familiebarnehager gis samme støtteordninger som offentlige barnehager, og mener at dette forutsetter at det også stilles samme krav til familiebarnehager som til offentlige barnehager. Vi mener det ikke er tilstrekkelig at det kun er assistenter tilstede i denne type barnehager. Dette bedres ikke ved at det eneste kravet til kompetanse er at det skal være en førskolelærer inne som veileder for assistentene per 30 barn. Vi mener det er veldig uheldig at barn som er i familiebarnehager ikke gis et bedre tilbud enn dette og vil sterkt oppfordre til at disse kravene skjerpes inn i forskriften. Prinsipielt mener vi at kravene til utdanning og til pedagogtetthet bør være like strenge, uavhengig av type barnehage, for å ivareta barna best mulig.

Vi synes også kravene bør tydeliggjøres bedre i denne forskriften. Setningen "Er flertallet av barna under tre år, må antallet (barn per assistent) reduseres" går igjen et par ganger i dette forslaget til forskrift. Mener man reduseres til fire eller to barn her? Det samme gjelder setningen "Bemanningen må være forsvarlig i forhold til barnas alder og forutsetninger". Denne åpner for skjønsmessig vurdering, og bør etter vår mening presiseres klarere.

Forslag til forskrift om foreldrebetaling i barnehager

Vi ser det ikke som naturlig at Nasjonalt råd for lærerutdanning uttaler seg om forslaget til denne forskriften.

Forslag til forskrift om politiattest

Nasjonalt råd for lærerutdanning hilser de foreslåtte innskjerpingene av reglene velkommen, og støtter departementet helt og fullt i vurderingen at det er barnas sikkerhet som skal veie tyngst, ikke hensynet til søkere eller ansatte i barnehagene. Vi mener av den grunn at også et forelegg (bot) som er godtatt av en siktet, men som ikke er brakt inn for retten, bør fremkomme på politiattesten, dersom dette har betydning for barns sikkerhet. Vi imøteser mer informasjon om politiattestforskriften når departementet kommer tilbake til denne saken.

Forslag til forskrift om føring av register til bruk i forbindelse medkontroll av beregning og utbetaling av kontantstøtte

Vi ser det ikke som naturlig at Nasjonalt råd for lærerutdanning uttaler seg om forslaget til denne forskriften.

Forslag til forskrift om overgangsregler

Vi har ingen kommentarer til de foreslåtte overgangsreglene, men ser det som rimelig at alle barnehager ved oppstart av nytt barnehageår i august 2006 skal være godkjent etter ny lov og nye forskrifter.

Sist endret 20. oktober 2005

Ansvarlig saksbehandler: Kjærstin Åstveit